

Till: RIV-remissvar@stockholm.se
Samt KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Remissvar

Förslag till skolplan för Stockholms Stad

Dnr: 322-1460/2012

Ärendets beredning

Medlemmar har via e-post erbjudits att lämna synpunkter till styrelsen. Förslaget har behandlats på styrelsekonferens den 1-2 december 2012.

För Föräldraalliansen i Stockholms Stad, FiSS.

Linda Eriksson
Ordförande

Om skolplanen

Sveriges riksdag och regering fastställer läroplaner, nationella mål och riktlinjer för det offentliga skolväsendet. Inom de mål och ramar som riksdag och regering fastställt avgör sedan den enskilda kommunen hur skolverksamheten ska bedrivas.

Vi menar att skolplanen skall vara det samlande dokument som beskriver hur skolan i Stockholm skall:

- Organiseras
- finansieras
- utvecklas
- utvärderas

En sådan skolplan kan dels fungera som planeringsunderlag för verksamheten i skolorna, dels ge kommunens innevånare insyn i vad som gäller för kommunens skolverksamhet.

Föräldraalliansen i Stockholms Stad, FiSS, önskar att stadens skolplan tydligt redogör för hur skolan skall organiseras, finansieras, utvecklas och utvärderas.

Vi önskar också att skolplanen tydligt skall visa de åtgärder kommunen avser vidta för att uppnå de nationella mål som satts upp för skolan. Aktuella nivåer för t.ex. schabloner och peng, socioekonomiskt tilläggsbelopp etc. i den årliga kommunala budgeten kan komplettera skolplanen.

Vidare önskar vi att skolplanen årligen utvärderas och uppdateras.

Skolplanen kompletteras och förtydligas i andra styrdokument, till exempel kvalitetssystem för de pedagogiska verksamheterna, riktlinjer för samverkan mellan skola och socialtjänst och Riktlinjer för Trygghet och arbetsro.

I dessa dokument saknar vi riktlinjer för samverkan mellan skola och föräldrar. Vårt förslag är att sådana riktlinjer tas fram och att samverkan mellan skola och föräldrar får en mer framskjuten och tydlig skrivning i skolplanen.

1. Inledning "Skola i världsklass"

Skollagens portalparagraf (*Skollagen 1 kap. § 4-10*) anger bland annat att utbildningen skall ge eleverna kunskaper och färdigheter samt, i samarbete med hemmen, främja deras harmoniska utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar.

Partnerskap

Vi vill påpeka vikten av ett samarbete mellan föräldrar och skola i syfte att fostra och främja barns och ungas utveckling. Att skolan och föräldrar ingår ett partnerskap är en bättre formulering än att skolan ska fostra, men inte överta hemmets ansvar. (*Inledning 2:a stycket*)

Uppföljning av socioekonomiskt tillskott

Inledningstexten beskriver de specifika problem med segregationen som finns i stockholmsregionen. I Stockholm använder man sig av ett system med socioekonomiskt tillskott till skolorna i syfte att skapa en likvärdig skola. Vad vi saknar är en uppföljning av hur det socioekonomiska tillskottet har slagit ut. (*Inledning 6:e stycket*)

Behovet av central styrning

De nationella styrdokumenterna styr skolans uppdrag och mål och skolplanen ska lyfta fram specifika målbilder och utvecklingsområden tycker vi är bra, men att varje skola själva ska ansvara för hur verksamheten når ökad måluppfyllelse anser vi visar på ett behov av central styrning från huvudmannen. (*Inledning 7:e stycket*)

Samverkan på alla nivåer

Vi vill särskilt peka på vikten av att föräldrasamverkan och föräldrasamarbete bör ske såväl på individuell, skol- som kommunnivå.

Vi vill också särskilt påpeka vikten av att skolplanen är partipolitisk neutral. Det gagnar inte elevernas lärande om skolplanen ändras för mycket om det politiska huvudmannaskapet skiftar. Att planen årligen följs upp och revideras är dock viktigt för att hålla dokumentet levande och aktuellt.

2. Kunskap och lärande

Avsnittet inleds med att skolan ska skapa en stimulerande arbetsmiljö där eleverna uppnår goda studieresultat. Redan efter den inledningsmeningen bör det poängteras att en av skolans i särklass viktigaste samarbetspartners för att uppnå målen är just ett gott samarbete och samverkan med föräldrarna/vårdnadshavarna. Samverkan och dialog med föräldrarna måste ges en högre dignitet än samverkan med näringsliv, högskola och universitet. *(Kunskap och lärande, 1:a stycket)*

Det är rätt och riktigt att välutbildade lärare är en förutsättning för god undervisning. Men det räcker inte. Personalen ska också beredas tillfälle att få fortlöpande vidareutbildning och på annat sätt bli stärkta i sin skicklighet att undervisa. *(Kunskap och lärande, 2:a stycket)*

Samtliga elever i Stockholm deltar i nationella prov. Vi är inte *säkra* på att dessa nödvändigtvis ska rättas av annan lärare. Det *kan* ha fördelar att proven rättas av den ordinarie lärare för att läraren ska få ett referensverktyg för den egna klassen. Nationella proven utgör bara en del av det underlag läraren har för sin betygsbedömning, men ger en bild av hur klassen står sig i förhållande till andra elever i ett nationellt perspektiv. *(Kunskap och lärande, 5:e stycket)*

Läxläsning

På fritidshemmen går inte alla barn. Att därför slå fast att fritidshemmen ska erbjuda hjälp med läxläsning tycker vi är felaktigt. Det är skolans ansvar att erbjuda läxhjälp. Det är skolan som ska tilldelas så mycket resurser att man kan erbjuda läxhjälp i skolan. Läxhjälp, eller *studiestöd*, som vi tycker är ett mer passande ord, ska erbjudas alla barn och inte bara barn som är i behov av särskilt stöd. *(Kunskap och lärande, 7:e och 15:e stycket)*

En kommentar angående läxor

Det finns inget stöd i skollagen för läxor och vi anser inte att undervisningen ska bygga på att barnen gör läxor utanför skolan. Att ha hemuppgifter är naturligtvis bra och nödvändigt när det gäller repetitiva uppgifter eller när barnet har kommit efter. Ska man ändå ha traditionella läxor ska dessa kunna klaras av barnet självt oavsett vad barnet kan få för stöd hemma.

Föräldrar får ofta en alltför undanskymd roll i skolplanen. Så gäller också föräldrar eller vårdnadshavare till elever som kommer till Sverige i skolåldern. Här tar förslaget till skolplan upp bland annat samarbetet mellan ordinarie undervisning och modersmålsundervisning. En förutsättning för att dessa elever når kunskapskraven är också att samverkan med elevens vårdnadshavare håller hög kvalitet. *(Kunskap och lärande, 18:e stycket)*

Vi vill särskilt peka på vikten av skolbarnsomsorg av god kvalitet. Det gäller inte minst barnen 10-12 år som erbjuds mellanstadieverksamhet i form av fritidsklubb. En verksamhet som blivit norm som fritidsform trots att den är en alternativ form till fritidshem. (*Kunskap och lärande, 7:e stycket*)

Föräldrarna ska i största möjliga mån medverka i ett överlämnande samtal

I förslaget till skolplan nämns föräldrar på många ställen. Skrivningen "Föräldrarna ska erbjudas ett överlämnande samtal" anser vi av detta skäl ändras till "Föräldrarna ska i största möjliga mån medverka i ett överlämnande samtal". Ändringen kan verka ringa, men vi anser det är av betydelse för att lyfta föräldrarnas roll i skolan. (*Kunskap och lärande, 22:a stycket*)

Stycket som handlar om IT för ett bättre lärande tar upp IT som ett verktyg för samarbete och kommunikation mellan elever, lärare och föräldrar. Det är bra och smidigt att utnyttja tekniken för att förenkla viss kommunikation, men vi vill särskilt framhålla att IT inte kan ersätta all kommunikation och extra hänsyn ska tas till föräldrar som inte har utrustning eller adekvat kunskap. (*Kunskap och lärande, 32:a stycket*)

3. Värderingar, trygghet och hälsa

Här vill vi återigen peka på vikten av samarbete mellan skolan och hemmen i syfte att fostra och främja barns och ungas utveckling. (*Värderingar, trygghet och hälsa, 2:a stycket*)

Tydliga ordningsregler

Ska inte bara vara väl förankrade hos elever, föräldrar och personal utan också framtagna i samarbete mellan dessa grupper. Hur och när skriftliga omdömen om elevens sociala utveckling ska erbjudas och utformas bör särskilt framgå. Skall detta vara en del av den individuella utvecklingsplanen och behandlas vid utvecklingssamtalet eller ska det ha karaktären av ett terminsbetyg. Vi önskar också att det skall framgå vilken sekretess som råder kring sådana omdömen. Föräldraalliansen Sverige har i sitt remissvar på regeringens promemoria med förslag till förordningsförändringar om en individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen redan år 2008 föreslagit att dokumentationen kring utvecklingssamtalet skall ägas av elev/förälder och därmed inte utgöra en

offentlig handling. Detta skulle kunna vara en möjlig lösning också av skriftliga omdömen avseende elevens sociala utveckling. (*Värderingar, trygghet och hälsa, 3:e stycket*)

Ogiltig frånvaro ska följas upp och rapporteras till föräldrarna. Det är viktigt att främja elevernas närvaro och i samverkan med föräldrarna diskutera hur. Frånvaro ska alltid skyndsamt och rutinmässigt rapporteras till föräldrarna och man behöver inte utgå från att barnet skolkar om det inte dyker upp på skolan. Det är också viktigt att klargöra hur ett dokument med elevens samlade frånvaro under en termin skall betraktas ur sekretessynpunkt. (*Värderingar, trygghet och hälsa, 5:e stycket*) Se även stycket ovan.

Rätten till undervisning

Att alla elever oavsett bakgrund har rätt till undervisning i grundskolans alla ämnen står i skollagen. Mötet mellan människor bygger på respekt och tolerans för varandra. I stycket som handlar om hederskultur föreslår vi istället en skrivning som trycker på vikten av att skapa tillitsfulla relationer mellan föräldrar och skola. En god dialog är en avgörande förutsättning för att nå lösningar när oenighet uppstår. (*Värderingar, trygghet och hälsa, 7:e stycket*)

Vi håller med om att det är viktigt och bra att elevorganisering ska finnas på varje skola, men vi anser också att elevinflytandet sker även i mindre formella sammanhang, som direkta möten med de vuxna på skolan. (*Värderingar, trygghet och hälsa, 9:e stycket*)

En god fysisk och psykisk hälsa är central för elevernas förmåga att tillgodogöra sig kunskap. Såväl skolidrott som skolmåltider, näringsmässigt och när maten serveras, har betydelse. Skolan skall verka för daglig fysisk aktivitet vilket innebär att det inte kan begränsas till elever i grundskolan utan även ska omfatta gymnasieskolans elever. (*Värderingar, trygghet och hälsa, 13:e stycket*)

4. Styrning och ledning

Till stycket som handlar om valfrihet och mångfald skulle vi vilja påpeka att ur föräldraperspektiv försvåras samverkan mellan föräldrar och skola samt mellan föräldrarna sinsemellan om valfriheten innebär att många barn går i skola långt ifrån bostaden. (*Styrning och ledning, 7:e stycket*)

Föräldraalliansens slutreflektioner om samverkan föräldrar - skola

En av Föräldraalliansens huvuduppgifter är att verka för en ökad samverkan mellan skolan och föräldrarna/vårdnadshavarna. Ett gott samarbete skola - föräldrar och höga förväntningar från alla vuxna runt barnen har avgörande inverkan på elevernas trivsel och skolframgång. Vi anser att man i förslaget till skolplan har en generellt blygsam syn på föräldrarna, där det i många fall handlar om att informera föräldrarna mer än att belysa vikten av föräldrars delaktighet och samverkan.

Vi anser att skolplanen borde kompletteras med ett stycke där man belyser vikten av en samverkan mellan föräldrar och skolan på olika nivåer och även tar upp olika samverkansformer. Samverkan ska ske på fler nivåer, på individ-, klass-, skolnivå samt kommunnivå. Det bör finnas olika samverkansforum på varje enhet och skola och föräldrar måste ges en möjlighet till både formella och informella former för samverkan på alla nivåer.